

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ioannis S. R. E. Cardinalis Bona Opera Omnia

Tribus Tomis comprehensa

Opuscula Spiritiva - I. Horologium Asceticum. II. Principia Vitae Christianae. III. Manuductio ad Coelum. IV. Via Compendii ad Deum. V. De Sacrificio Missae. VI. De Discretionem Spirituum ... Operum Eminentiss. Cardinalis, Tom. I

Bona, Giovanni

Parisiis, 1677

§. 21. Actus, & exercitia Humilitatis

urn:nbn:de:hbz:466:1-9969

§. XXI. *Actus & exercitia Humilitatis.*

Quia sine humilitate nemo potest placere Deo, qui superbis resistit, & humilibus dat gratiam, omni studio satagere debes, ut acquiras hanc virtutem, ejusque actus frequenter exerceas. Pro hac re proderunt sequentes industriæ.

I. Cum animadvertes te aliquem defectum commisisse in sermone, refectione, oratione, aut alio quolibet exercitio; mentem ad Deum elevabis & veniam petes, projiciens errorem tuum in ardentissimam fornacem immensæ charitatis suæ, ut in ea statim consumatur. Tum ex ipso defectu scalam tibi conficies, qua ascendas ad humilitatem, & fructus ejus decerpas, odium videlicet tui, timorem Dei, desiderium patiendi, & perfectè Deo serviendi. Figes autem mentis obtutum primò in Deo, ejusque infinita perfectione: deinde in te ipso, & summa tua miseria, ac perversitate. Tum ratione inter Deum, & te posita, dices: Heu miseram & infelicem animam meam! Volebat Deus, cui infinitam obedientiam præstare debes, ut hoc faceres, vel ab hac re abstineres; perfidus autem sensus contrarium suadebat: & tu infidelis, ac scelerata, quamvis cognosceres divinam circa hoc voluntatem; sensui tamen, ejusque pravæ suggestioni complacere, & consentire maluisti, quàm sponso tuo cœlesti. Hocne igitur obsequium Domino tuo præstas, vilissima omnium creaturarum? Hanc mutuam vicem illi reddis pro tot gratiis, & beneficiis ab eo acceptis? Siccine fidem servas, qua te illi in baptismo obstrinxisti? Sic solvis promissiones, & decreta adimplet toties stabilita, faciendi semper in omnibus, & per omnia divinam voluntatem? In hunc sensum plura adjunges invehens in te ipsum, & innovans proposita, sicque ex malo bonum elicies, atque post lapsum validior resurges.

II. Cum suboriri in te sentis gloriam ex rectè factis; aut ex donis Dei quæ in te sunt; cogita te nec posse, nec

scire quicquam ex teipso, sed Deum omnia in omnibus operari, te verò instar pueri esse, qui nec se attollere, tueri, stare; aut nutrire potest, nec ab alio hoc postulare. Considera deinde multitudinem peccatorum tuorum, ob quæ æterna supplicia promeritus es: considera in quanta adhuc cadere possis, & quod certus non sis, an ullum unquam opus feceris Deo gratum: actiones tuas percurre, & nullam deprehendes, in qua te arguere non possis; & hinc disce parvus esse in oculis tuis. Alphabetum etiam tibi conscribe imperfectionum tuarum, in quas frequentius labi soles; & illud perlege, cum vanitatum aura blanditur. Denique virtutum perfectissimos gradus, & eximiam civium supernorum sanctitatem attende, quàm longè ab eis distes: Sic enim fiet, ut nihil in te invenias unde efferri queas; sed multa potius, ob quæ confundi, & erubescere debeas & novissimum locum tenere.

III. Stude te ipsum cognoscere, & sic ad Deum aspira.

„ Quid fui Domine? quid sum? & quid ero? Fui nihil,
 „ nihil sum, & erò fortè nihilo pèjus. Fui conceptus
 „ in originali peccato, sum plenus peccato actuali,
 „ & quis scit, an erò condemnatus pœna gehennali?
 „ Fui miserabilis in ingressu, sum miserabilior
 „ in progressu, miserimus erò in egressu. Cum nihil es-
 „ sem, fui sine periculo damnationis, & sine spe salutis:
 „ & jam sum in spe dubia & gravi periculo: erò aut ex re
 „ sperata felix; aut ex periculi successu infelicissimus.
 „ Sic fui, ut damnari non possem: Sic sum ut salvari vix
 „ possim: sic erò ut in æternum damnatus; aut in æter-
 „ num salvus. Quid fuerim scio; quia fui pessimus: quid
 „ sim nescio, quia de gratia incertus: quid erò ignoro,
 „ quia de salute dubius. Quod fui, Domine, ignosce;
 „ quod sum corrige; quod erò dirige: dirige inquam à
 „ malo præterito, in bono præsentis, ad præmium futu-
 „ rum.

IV. Actus hujus virtutis, per tres differentias tempo-
 ris excitebis. In præsentis, admirando, agnoscendo, & fa-

tendo tuam insufficientiam, desiderando actus perfectissimos elicere, offerendo Deo actus elicitos, & beatæ Virgini, & omnibus Sanctis. Quoad præteritum, dolendo de tua socordia. Quoad futurum, proponendo hujusmodi actus omni possibili perfectione frequentare. Quia verò præcipui actus Humilitatis sunt tres: Vilem se, & abjectum reputare: Velle talem ab aliis haberi & tractari: Vilissimum & pessimum omnium se existimare: Praxis eos exercendi secundum tempus præsens, præteritum & futurum, hæc erit.

v. Heu quanta est abyssus fragilitatis, vilitatis & nihili mei quoad esse, posse & operari! quanta nihili moralis ob tot & tanta peccata, quæ feci, facio, & fortè facturus sum, & quæ fecissem, facerem & facturus essem, nisi à Deo Creatore & Redemptore meo singulari gratia, ac providentia præservarer! Quàm merito ergo me profundissimè humiliare deberem! Seraphim ex timo sensu humilitatis velant alis faciem coram divina Majestate: quid ego vermiculus, pulvis & nihilum facere deberem, qui bibo sicut aquam iniquitatem? Excedit hoc intelligentiam meam, & parem affectum non invenio. Agnosco tamen, & profiteor coram te, Deus meus, nihilum meum prout possum. Nihil sum sine te: quidquid facio, quicquid possum, tuum est; solum nihilum malitiæ meæ meum est: Tibi ergo omnis laus, honor & gloria: mihi autem omnis confusio, & ignominia, quia peccavi, & adhuc gravius peccassem, si gratia tua defuisset mihi. Ideo in abyssum nihili mei infra omnes etiam vilissimos, & pessimos, secundum id, quod ex me sum & possum, me demitto, & abjicio. Si quid boni in me est, tuum est: Si quid mali in me non est, mera gratia tua est. Sic sentio de vilitate mea, & infinita Majestate tua: Sic in æternum scitire desidero intellectu & affectu, non meo dumtaxat, sed omnium electorum tuorum Angelorum & hominum, omniumque possibilium creaturarum. Imperfectum meum, Dñe Deus

meus, viderunt oculi tui; sed in ejus supplementum offero tibi omnium Sanctorum, maxime B. Virginis humillimæ Matris tuæ intensissimos sensus, affectus, actusque internos, & externos, atque excessus intimæ humilitatis quos olim elicuere, & elicient, unitos actibus & affectibus, quos tu in terris exercuisti. Suscipe, & offer æterno Patri, & satisfac pro me superbissimo peccatore:

O cæcitatem, arrogantiam, & malitiam meam! Quam parum huc usque, quam obiter, quam raro inspexi abyssum nihili mei! Quoties putavi me aliquid esse, cum nihil sim! Quoties dixi in corde meo, dives sum, & locupletatus; & nullius egeo, & nescivi, quia miser ego sum, & miserabilis, & pauper, & cæcus & nudus! Quam raro actus humilitatis exercui tot gratiæ præventus, tot exemplis provocatus, tot oblatis occasionibus invitatus! Atque utinam te nunquam offensussem tot actibus superbiæ, Deus meus. Doleo de his, quantum possum, eosque detestor affectu meo, & omnium Sanctorum tuorum: & in compensationem tantæ tepidæ compunctionis meæ offero tibi contritionem, & lacrymas omnium verè pœnitentium, qui suæ, vel alienæ superbiæ maculas perfectissimè expiarunt:

Paratum cor meum Deus, paratum cor meum, ne desis tu mihi gratia tua, qua aspirante conabor deinceps oculos mentis meæ crebrius defigere cum profunda admiratione in abyssum vilitatis meæ, & sublimitatis tuæ, quam fateor me nunquam satis posse penetrare, nec me satis posse humiliare, & despicere, nec ab aliis condignè humiliari, & contemni: Frequentando tales actus internos, & externos cum actuali reflexione: Suborta præsertim occasione, seu tentatione inanis gloriæ, contemptus aliorum, confusionis, correctionis, admonitionis, & ignominia, recogitando me infinito contemptu dignissimum. Istos autem exiguos conatus meos offero tibi, æterne Pater, &

,, offerre

offerre semper intendo affectu omnium Sanctorum, in unione perfectissimorum exercitiorum humilitatis Christi Domini, B. Virginis, omniumque electorum tuorum. Tu qui humilia respicis in cælo & in terra, respice in faciem Filii tui dilectissimi humiliantis se usque ad mortem Crucis, humillimæ Matris ejus & tot Sanctorum per humilitatem tibi placentium, & da gratiam eos imitandi ad maximam tuam, æternamque gloriam. Amen.

§. XXII. *Exercitium somni spiritualis.*

Venerabilis Antistes & vir Apostolici spiritus Franciscus de Sales Episcopus Genevensis, cum adhuc juvenis esset, exercitium quoddam somni, sive quietis spiritualis sibi præscripsit, quod præcipuarum virtutum actus complectitur & est ejusmodi. Electo huic sacrae quieti & mystico somno, opportuno tempore, tibi primo in memoriam revocabis pios motus, desideria, sensus devotionis, animi decreta, inspirationes & lumina, quæ tibi unquam à Deo immissa sunt: morbos item, infirmitates & adversitates ex quibus profecisti; & bona proposita, quotquot olim fecisti, renovabis. 2. Quiesces in consideratione vanitatis, honorum, dignitatum & voluptatum hujus mundi, easque rejicies & abominaberis. 3. Quiesces in consideratione turpitudinis & miseriæ peccati, malorum quæ secum affert, pœnarum quibus hominem reddit obnoxium, bonorum quibus animam privat, illudque propter hæc detestaberis, & maximè quia displicet Deo. 4. Dormitabis suaviter in cogitatione excellentiæ virtutis; quæ adeo pulchra & nobilis est, ut hominem mutet in Angelum & Deo similem faciat: eamque setio amplecti propones, eligendo media ad ejus assecutionem proportionata. 5. Ponderabis rigorem divinæ iustitiæ & terribilitatem abyssi judiciorum Dei, teque ad virtutem excitabis ex attenda mortis & sequentis judicii consideratione, sic tecum differendo: En morior, quid proderunt mihi divitiæ, quid carnis illecebræ, quid cul-

C. *Bona Opusc. Spiritus*

K